

PRZEGLĄD CZASOPISM ZAGRANICZNYCH

„Agrar- und Umweltrecht“

José Martínez, *Die „Tierwohlprämie“ – Eine beihilferechtliche Bewertung* („Premia z tytułu dobrostanu zwierząt” – ocena w świetle przepisów dotyczących pomocy publicznej), AUR 2020, nr 8, s. 282–289.

Punktem wyjścia rozważań jest przyjęcie w Niemczech zaleceń dotyczących hodowli zwierząt i tworzenia perspektywy na przyszłość w tym zakresie. Ich wdrożenie musi być zgodne z prawem, w szczególności europejskim i konstytucyjnym. Premia z tytułu dobrostanu zwierząt ma stanowić zachętę do dobrowolnej poprawy warunków hodowlanych i służyć pokryciu dodatkowych wydatków rolników. Źródłem finansowania mogą być budżet krajowy lub środki unijne. Wsparcie to może być uznane za pomoc unijną lub pomoc publiczną.

Premię z tytułu dobrostanu zwierząt może stanowić pomoc państwa z EFRROW w ramach krajowego PROW. Komisja Europejska, zatwierdzając PROW, sprawdza wówczas zgodność z przepisami dotyczącymi pomocy publicznej. Nie jest więc wymagane oddzielne zgłoszenie pomocy publicznej. Premię tę może stanowić także pomoc państwa bez udziału finansowania unijnego. Takie działanie musi zostać włączone do programów państwowych, a pomoc publiczną trzeba zgłosić i nie można jej wdrożyć, dopóki nie zostanie zatwierdzona w ramach procedury kontrolnej.

Autor uważa, że ujęcie poprawy dobrostanu zwierząt w systemie pomocowym byłoby pożądane w kontekście dyskutowanej reformy WPR, zwłaszcza podczas prezydencji niemieckiej w Radzie, w związku z tym formułuje kilka postulatów *de lege ferenda*.

Sonja Friedemann, *Tierwohl – gewünscht, genehmigt, gelungen?* (Dobrostan zwierząt – pożądany, zatwierdzony, skuteczny?), AUR 2020, nr 8, s. 289–293.

Przedmiotem coraz większego zainteresowania są możliwości i sposoby ulepszenia metod hodowli, uwzględniające dobrostan zwierząt. Niemiecki Rząd Federalny 30 czerwca 2020 r. przedstawił projekt ustawy o poprawie dobrostanu zwierząt w obiektach hodowlanych.

Projekt ustawy mającej na celu poprawę dobrostanu zwierząt w obiektach hodowlanych jest ważnym krokiem w stronę przebudowy i rozbudowy pomieszczeń przeznaczonych dla zwierząt. Projekt ten nie jest jednak wystarczający, aby sprostać kolejnym wyzwaniom związanym z rozwojem hodowli zwierząt. Należałoby bowiem wprowadzić również zmiany w prawie budowlanym, regulacjach dotyczących kontroli immisji

i innych przepisach środowiskowych. Zdaniem autorki niezrozumiałe jest, dlaczego proponowane zmiany nie mogą zostać przyjęte w regulacjach, które są już przedmiotem dyskusji politycznej. Przygotowany projekt odrębnej ustawy rodzi obawy, że dyskusje nad nim będą długo trwały, co z uwagi na upływ czasu nie jest korzystne dla dobrostanu zwierząt w Niemczech.

Volkmar Nies, *50 Jahre Zeitschrift für Agrarrecht/Agrar- und Umweltrecht – ein persönlicher Rückblick* (50 lat czasopisma naukowego „Agrarrecht”/„Agrar- und Umweltrecht” – osobista retrospekcja), AUR 2020, nr 9, s. 322–324.

Autor podkreśla rolę, jaką AUR i publikowane w nim wyniki badań naukowych odegrały w okresie przemian systemowych, politycznych i gospodarczych w Niemczech. Ukazuje rozwój prawa rolnego od jego klasycznego rozumienia, obejmującego zwłaszcza zagadnienia związane z obrotem nieruchomości rolnymi, gospodarstwami rolnymi, dzierżawą gruntów oraz swoiste zagadnienia prawa procesowego, do ujęcia współczesnego, które uwzględnia również zagadnienia związane m.in. z ochroną środowiska, bezpieczeństwem żywności i bezpieczeństwem żywnościowym, rozwojem obszarów wiejskich, dopłatami do produkcji rolnej, dziedziczeniem, łowiectwem, gospodarką leśną, ochroną zwierząt, energetyką, budownictwem. Autor przywołuje najwybitniejszych agrarystów oraz przytacza ich najważniejsze publikacje. Wskazuje, że autorzy artykułów publikowanych na łamach tego czasopisma naukowego byli nie tylko teoretykami, ale także w dużej mierze praktykami, m.in. notariuszami, adwokatami, urzędnikami i ekspertami.

OPRAC. ŁUKASZ MIKOŁAJ SOKOŁOWSKI

„Diritto Agroalimentare”

Francesco Aversano, *Sul controllo ufficiale nella filiera agroalimentare: antichi questioni e nuovi modelli* (O urzędowej kontroli w łańcuchu rolno-żywnościowym: dawne problemy i nowe modele), DA 2020, nr 2, s. 249–275.

Tematem rozważań autora jest kwestia urzędowej kontroli żywności, w szczególności procedury analiz matryc żywnościowych. Wskazuje on, że odpowiednie metody kontrolne powinny iść w parze z celami, zasadami i regułami wyznaczonymi przez prawo rolno-żywnościowe. W takiej perspektywie należy rozpatrywać przepisy rozporządzenia 625/2017. Regulacje te mają znaczący wpływ na funkcjonowanie łańcucha dostaw żywności. Określają modele odpowiedzialności oraz ochrony interesów podmiotów zaangażowanych w poszczególne etapy dostaw, a także konsumentów.